

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการศึกษาของค้ประกอบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนในโรงเรียน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้นำเสนอสาระสำคัญของการสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังมีรายละเอียดตามลำดับ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

จากปัญหาการวิจัย ได้กำหนดวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูพระสอนศีลธรรม ในโรงเรียน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการสอนของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช
3. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนในจังหวัดนครศรีธรรมราช

สมมติฐานของการวิจัย

1. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช อยู่ในระดับน้อย
2. ประสิทธิภาพในการสอนของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช อยู่ในระดับน้อย
3. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูพระ สอนศีลธรรมในโรงเรียน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวนทั้งสิ้น 84 รูป

2. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย

- 2.1.1 ความสำเร็จของงาน
- 2.1.2 การยอมรับนับถือ
- 2.1.3 ลักษณะของงาน
- 2.1.4 ความรับผิดชอบ
- 2.1.5 ความก้าวหน้า

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพในการสอนของครูพระสอนศีลธรรม

ในโรงเรียนในจังหวัดนครศรีธรรมราช ประกอบด้วย

- 2.2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน
- 2.2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 2.2.3 การใช้จิตวิทยาการเรียนรู้
- 2.2.4 กลวิธีการสอน
- 2.2.5 การควบคุมชั้นเรียน
- 2.2.6 บรรยากาศชั้นเรียน
- 2.2.7 การให้ความเป็นธรรม
- 2.2.8 การวัดการประเมินผล
- 2.2.9 บุคลิกลักษณะของครู

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะคำถามแบบสำรวจรายการ คือ พรรษา วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การสอน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ประสิทธิภาพการสอน ของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

ตอนที่ 2 และ 3 เป็นแบบสอบถามประมาณค่า (rating scale) ของลิเคอร์ท ซึ่งได้กำหนดระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานและประสิทธิภาพการสอนของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจ / มีประสิทธิภาพ	มากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจ / มีประสิทธิภาพ	มาก
3	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจ / มีประสิทธิภาพ	ปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจ / มีประสิทธิภาพ	น้อย
1	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจ / มีประสิทธิภาพ	น้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอน เพื่อเป็นแนวในการสร้างแบบสอบถาม
2. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะ เพื่อกำหนดขอบข่ายเนื้อหาในการสร้างเครื่องมือจากนิยามศัพท์เฉพาะ
3. เขียนข้อคำถามตามแนวคิดและนิยามศัพท์เฉพาะ
4. นำแบบสอบถามที่ได้ เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาความถูกต้องและให้คำแนะนำ
5. หาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน พิจารณาความถูกต้อง ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยพิจารณาจากความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ ซึ่งมีเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ คือ มีวุฒิการศึกษาปริญญาโทและมีประสบการณ์ในการสอนศีลธรรมในโรงเรียน
6. คัดเลือกข้อคำถามที่มีความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป พร้อมปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
7. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนที่มีใช้ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งสอนอยู่ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 30 รูป
8. นำแบบสอบถามไปหาความเชื่อมั่น โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา ของครอนบัก ได้ค่าความเชื่อมั่น .95
9. แก้ไข จัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลจากประชากรที่ใช้ในการวิจัยต่อไป

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง การศึกษาองค์ประกอบความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็อยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นเดียวกัน โดยมีค่าเฉลี่ยแต่ละด้าน ดังนี้ ด้านความสำเร็จของงาน 3.82 ด้านการยอมรับนับถือ 3.96 ด้านลักษณะของงาน 3.86 ด้านความรับผิดชอบ 3.99 และด้านความก้าวหน้า 3.75 ตามลำดับ

2. ประสิทธิภาพการสอนของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็อยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นเดียวกัน โดยมีค่าเฉลี่ยของแต่ละด้าน ดังนี้ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน 3.76 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน 3.84 ด้านการใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ 3.72 ด้านกลวิธีการสอน 3.75 ด้านการควบคุมชั้นเรียน 3.91 ด้านบรรยากาศชั้นเรียน 3.84 ด้านการให้ความเป็นธรรม 4.47 ด้านการวัดผลประเมินผล 3.69 และด้านบุคลิกลักษณะของครู 4.25

3. องค์ประกอบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช อย่างมีนัยสำคัญ ที่ 0.05 ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานสามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนได้ร้อยละ 62.70 ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานที่สามารถพยากรณ์ได้ คือ การยอมรับนับถือ ความรับผิดชอบ และความสำเร็จของงาน โดยได้สมการพยากรณ์ ดังนี้

3.1 สมการในรูปคะแนนดิบ

$$\begin{aligned} \text{ประสิทธิภาพการสอน} &= 1.143 + 0.275 (\text{การยอมรับนับถือ}) \\ &+ 0.279 (\text{ความรับผิดชอบ}) \\ &+ 0.148 (\text{ความสำเร็จของงาน}) \end{aligned}$$

3.2 สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน = 0.361(การยอมรับนับถือ)

$$\begin{aligned} &+ 0.407 (\text{ความรับผิดชอบ}) \\ &+ 0.204 (\text{ความสำเร็จของงาน}) \end{aligned}$$

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาองค์ประกอบของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งได้ตั้งสมมติฐาน เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช อยู่ในระดับน้อย

ผลการวิจัยพบว่าความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ในจังหวัดนครศรีธรรมราชอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เหตุที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ก็อาจเป็นเพราะว่าในปัจจุบันนี้การปฏิบัติงานของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ได้มีหน่วยงานที่เข้ามารับผิดชอบอย่างชัดเจน ไม่ว่าจะเป็น กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ องค์การทางพระพุทธศาสนา ที่ได้ร่วมมือกันจัดกระบวนการในการดำเนินงานให้สอดคล้องกันไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้เกิดผลดีงามนำไปสู่เป้าหมายอันเป็นความสุขของสังคมในที่สุด ครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนได้รับการตอบสนองความต้องการ ที่ทำให้เกิดแรงจูงใจ กระตุ้นให้เกิดการปฏิบัติงานที่ดียิ่งกว่าเดิม อันเนื่องมาจากงานที่ทำมีผลสำเร็จเป็นรูปธรรม ได้รับการยอมรับนับถือ ได้ทำงานตรงกับความรู้ความสามารถ มีหน้าที่ที่ชัดเจนและมีความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน ทำให้เกิดกำลังใจและเต็มใจที่จะปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ สิ่งต่างๆเหล่านี้ทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ตามผลของการศึกษาวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ คำนึ่ง นกแก้ว ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจในการทำงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 3 ที่พบว่า ครูอาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา รู้สึกพอใจในการทำงานมาก แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของจรัส โพธิ์จันทร์ ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจในการทำงานของอาจารย์วิทยาลัยพลศึกษา จากผลการวิจัยพบว่าความพึงพอใจของอาจารย์อยู่ในระดับปานกลาง ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของชลิต พูลศิลป์ ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจในการทำงานของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ที่ผลการศึกษาพบว่าข้าราชการครูมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของพรจันทร์ พรศักดิ์กุล ที่ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ของความพึงพอใจในการทำงานของครูและบรรยากาศของโรงเรียนกับผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระนอง ที่ผลการศึกษาพบว่า ระดับความพึงพอใจของครูอยู่ในระดับปานกลาง ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของแว่นูเช็ง มะรอนี ที่ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงาน

การประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 2 ที่ผลการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู อยู่ในระดับปานกลาง และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สำนัก มีแสง ที่ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ความพึงพอใจและไม่พึงพอใจในการทำงานของครู โรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสงขลา ที่ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ความพึงพอใจในการทำงานของครูอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน เป็นรายด้าน สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1.1 ด้านความสำเร็จของงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีความปลาบปลื้มใจในผลสำเร็จของงานเป็นความพึงพอใจสูงสุดและสามารถแก้ปัญหาและป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้นได้เป็นความพึงพอใจต่ำที่สุด เหตุที่ทำให้ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านความสำเร็จของงานอยู่ในระดับมาก ก็อาจเป็นเพราะว่าครูพระมีความพอใจที่สามารถทำงานที่รับผิดชอบได้ ความเป้าหมายและวัตถุประสงค์ สามารถทำงานได้เสร็จสิ้นและประสบผลสำเร็จ แก้ไขและป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้นได้ เมื่อทำสำเร็จแล้วก็มีความปลาบปลื้มใจในผลการปฏิบัติงานนั้น ความพึงพอใจในด้านนี้จึงอยู่ในระดับมาก ซึ่งตรงกับงานวิจัยของ คำนึ่ง นกแก้ว (2523 : 83-91) ที่ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ความพึงพอใจในการทำงานของครู โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 3 ผลการศึกษาพบว่า องค์ประกอบที่ทำให้ครูอาจารย์ใน โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 3 รู้สึกพอใจในการทำงานมาก คือ การยอมรับนับถือ ความสำเร็จของงาน ความรับผิดชอบและลักษณะของงาน ตรงกับงานวิจัยของ ชุมพล เตมียศักดิ์ (2530: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจในการทำงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ ในเขตการศึกษา 7 และเขตการศึกษา 8 ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ศึกษานิเทศก์อำเภอ มีความพึงพอใจในการทำงานอยู่ในระดับมาก จากปัจจัยด้านความสำเร็จของงาน ได้รับการยอมรับนับถือ ความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน ตรงกับงานวิจัยของ นิยม ศรีวิเศษ (2521 : 47) ที่ศึกษาวิจัย เรื่อง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู เขตการศึกษา 9 ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูมีความพึงพอใจด้านความสำเร็จของงาน อยู่ในระดับสูง

1.2 ด้านการยอมรับนับถือ โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา รายข้อก็พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีความพึงพอใจที่ได้รับการศรัทธา เชื่อถือ ไว้วางใจ จากผู้เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไปสูงที่สุด มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในเรื่องได้รับการยกย่อง ชมเชย แสดงความยินดีจากผู้เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไปต่ำที่สุด เหตุที่ทำให้ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูพระสอนศีลธรรมใน โรงเรียนในจังหวัดนครศรีธรรมราช อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า ครูพระมีเพศบรรพชิตที่ผู้คนในสังคมโดยทั่วไปก็ให้ความเคารพนับถือเป็นฐาน อยู่แล้ว เมื่อมาได้ทำงานด้านการสอนศีลธรรมจึงได้รับการยอมรับนับถือ แสดงความชื่นชมยินดี เชื่อถือ ไว้วางใจ ได้รับการสนับสนุนจากเพื่อนร่วมงาน และประชาชนทั่วไป จึงทำให้ความพึงพอใจ

ในการปฏิบัติงานของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ด้านนี้อยู่ในระดับมาก ซึ่งตรงกับงานวิจัยของ คำนึ่ง นกแก้ว (2523 : 83-91) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจในการทำงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 3 ผลการศึกษาพบว่า องค์ประกอบที่ทำให้ครูอาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 3 รู้สึกพอใจในการทำงานมาก คือ การยอมรับนับถือความสำเร็จของงาน ความรับผิดชอบและลักษณะของงาน ตรงกับงานวิจัยของ ชุมพล เตมีย์ศักดิ์ (2530: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจในการทำงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ ในเขตการศึกษา 7 และเขตการศึกษา 8 ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ศึกษานิเทศก์อำเภอมีความพึงพอใจในการทำงานอยู่ในระดับมาก จากปัจจัยด้านความสำเร็จของงาน ได้รับการยอมรับนับถือ ความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน ตรงกับงานวิจัยของ นิยม ศรีวิเศษ (2521 : 47) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู เขตการศึกษา 9 ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ข้าราชการครูมีความพึงพอใจด้านการยอมรับนับถือ อยู่ในระดับสูง

1.3 ด้านลักษณะของงาน โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อก็พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจที่ได้ทำงานตรงกับความรู้ ความสามารถ ความต้องการ สูงที่สุด และมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจจากการได้ทำงานที่สะดวกสบายต่ำที่สุด เหตุที่ทำให้ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ของครูพระสอนศีลธรรมใน โรงเรียน ในจังหวัด นครศรีธรรมราชอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า ครูพระสอนศีลธรรมได้ทำงานที่ตรงกับความรู้ ความสามารถ โดยตรง นั่นคือ ทำการสอนศีลธรรม สอนวิชาพระพุทธศาสนาซึ่งเป็นงานที่ตรงกับความรู้ความสามารถ และครูพระมีความถนัดมากที่สุด อีกทั้งได้ทำงานที่ทำทลายต่อความรู้ ความสามารถ น่าสนใจ ต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการทำงานนี้และได้รับความสะดวกสบายในการปฏิบัติงานพอสมควร จึงทำให้ครูพระสอนศีลธรรมใน โรงเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก ซึ่งตรงกับงานวิจัยของ คำนึ่ง นกแก้ว (2523 : 83-91) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจในการทำงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 3 ผลการศึกษาพบว่า องค์ประกอบที่ทำให้ครูอาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 3 รู้สึกพอใจในการทำงานมาก คือ การยอมรับนับถือความสำเร็จของงาน ความรับผิดชอบและลักษณะของงาน

1.4 ด้านความรับผิดชอบ โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อก็พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจที่มีความยินดีปฏิบัติหน้าที่และยินดีรับผิดชอบในสิ่งที่กระทำสูงที่สุดและมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจจากการมีอำนาจในการปฏิบัติหน้าที่ต่ำที่สุด เหตุที่ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูพระสอนศีลธรรมใน โรงเรียน ในจังหวัด นครศรีธรรมราชอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า ครูพระสอนศีลธรรมใน โรงเรียนทำงานด้วยใจรัก และมีความเสียสละที่จะทำงานด้านนี้จึงมีความยินดีที่จะปฏิบัติหน้าที่และยินดีที่จะรับผิดชอบ

ในภาระหน้าที่และภาระผูกพันที่มีต่องาน มีความบากบั่นทำหน้าที่อย่างดีที่สุด ไม่ทอดทิ้งแม้จะมีอุปสรรค

1.5 ด้านความก้าวหน้า โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ ก็พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจจากการมีทักษะเพิ่มขึ้นสูงที่สุดและมีความพึงพอใจจากการมีโอกาสศึกษาอบรมเพิ่มเติมความรู้ให้สูงขึ้นต่ำที่สุด เหตุที่ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ด้านความก้าวหน้าอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าเมื่อพระภิกษุได้เข้ามาอยู่ในโครงการครูพระสอนศีลธรรมทำให้มีความมั่นคงในการปฏิบัติหน้าที่เพราะมีหน่วยงานสนับสนุนและรับรองที่ชัดเจน นอกจากนั้นก็ยังมีทักษะในการสอนเพิ่มขึ้นเพราะมีการอบรมเพิ่มเติมความรู้ พัฒนาเทคนิคต่างๆ มากขึ้น ได้รับการไว้วางใจให้รับผิดชอบงานที่มีความสำคัญมากขึ้นและมีอิสระในการปฏิบัติงาน ตรงกับงานวิจัยของ ชุมพล เตมีย์ศักดิ์ (2530: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจในการทำงานของศึกษาริการอำเภอ ในเขตการศึกษา 7 และเขตการศึกษา 8 ซึ่งผลการศึกษพบว่า ศึกษาริการอำเภอมีความพึงพอใจในการทำงานอยู่ในระดับมาก จากปัจจัยด้านความสำเร็จของงาน ได้รับการยอมรับนับถือ ความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน

2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการสอน ของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งได้ตั้งสมมติฐาน เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยว่า ประสิทธิภาพการสอนของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนในจังหวัดนครศรีธรรมราช อยู่ในระดับน้อย

ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการสอนของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เหตุที่การศึกษามีผลออกมาเช่นนี้ก็เพราะว่า ปัจจุบันครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ทำให้ประสิทธิภาพการสอนอยู่ในระดับมากตามไปด้วย ซึ่งตรงกับแนวคิดของจรัส โพธิ์ทอง (2524:17) ที่กล่าวว่า ความพึงพอใจมีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ จันทรานี สงวนนาม (2533 : 79) กล่าวว่า ความพึงพอใจในการทำงานหรือทัศนคติที่ดีที่มีต่องานในทางบวก อันเกิดจากการปฏิบัติงานที่ได้รับผลเป็นที่น่าพอใจ ทำให้บุคคลมีความกระตือรือร้น มีความสุข มีความมุ่งมั่น จะทำงาน มีขวัญกำลังใจ มีการเสียสละอุทิศแรงกายแรงใจ ซึ่งจะส่งผลต่อความสำเร็จหรือประสิทธิภาพขององค์การ ปรียาพร วงศ์อนุตโรจน์ (2535 : 143) กล่าวว่า ความพึงพอใจในการทำงานเป็นความสุขของบุคคลที่เกิดจากการปฏิบัติงานและได้รับผลตอบแทน สิ่งเหล่านี้จะมีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการทำงาน รวมทั้งส่งผลต่อความสำเร็จและเป็นไปตามเป้าหมายขององค์การ

นอกจากนั้น เหตุที่ประสิทธิภาพการสอนของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ในจังหวัดนครศรีธรรมราชอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า พระภิกษุที่จะเข้าร่วมโครงการ เป็นครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนได้ จะต้องผ่านการคัดเลือกจากคณะกรรมการที่เจ้าคณะจังหวัด เป็นประธานคัดเลือก ซึ่งจะต้องมีคุณสมบัติ คือ จะต้องจบนักธรรมชั้นเอก ซึ่งเป็นการศึกษา ขั้นสูงสุด ในการศึกษาพระปริยัติแผนกธรรมหรือมีวุฒิการศึกษาเปรียญธรรม 1-2 เป็นอย่างต่ำ หรือจะต้องจบการศึกษาอย่างต่ำระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยสงฆ์ ซึ่งมีอยู่ 2 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย หรือจะต้องเป็น พระครูสัญญาบัตรชั้นตรีขึ้นไป การคัดเลือกพระภิกษุที่มีคุณสมบัติเช่นนี้เป็นการคัดเลือกเอาบุคคล ที่มีคุณภาพในการที่จะเป็นครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนเป็นเบื้องต้น และเมื่อได้รับการคัดเลือก แล้วก็ต้องผ่านการฝึก ผ่านการอบรมตามหลักสูตรที่กรมการศาสนากระทรวงวัฒนธรรมและ กระทรวงศึกษาธิการจัดทำขึ้น เพื่อฝึกอบรมให้ครูพระมีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับกระบวนการ จัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นความรู้เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างครูกับ นักเรียนที่ทำให้ครูพระรู้ถึงความต้องการ จิตใจ ความรู้สึกของนักเรียน สามารถฝึกให้เด็กรู้จักคิด กล้านแสดงออก มีความสนุกสนานเพลิดเพลินกับการเรียน รวมทั้งได้ดูแลทุกข์สุขเป็นที่ปรึกษาหารือ และช่วยแก้ปัญหาให้กับนักเรียนได้ ในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ครูพระก็มีความรู้ ความเข้าใจในกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้สอดคล้องกับวัยและสติปัญญาของผู้เรียนและมุ่งพัฒนาผู้เรียนทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคมและ สติปัญญา ในด้านการใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ ครูพระมีความเข้าใจจิตวิทยาพัฒนาการของเด็ก สามารถจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ ได้ สามารถสอนให้เด็กมีความเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์ ทักษะคิดและค่านิยมในทางที่ดี ในด้านกลวิธีสอน ครูพระก็มีความ เข้าใจองค์ประกอบเกี่ยวกับการสอน รู้วิธีสอนที่หลากหลาย สามารถสอนให้เหมาะกับวัยและ สภาพแวดล้อมของผู้เรียน มีทักษะในการสอนเพิ่มขึ้นรวมทั้งสอนได้สอดคล้องกับจุดประสงค์และ เนื้อหาของบทเรียน ในด้านการควบคุมชั้นเรียน ครูพระก็ปกครองชั้นเรียนด้วยความยุติธรรม ยึดหลักประชาธิปไตย ใช้ระเบียบกฎเกณฑ์ที่ทุกคนยอมรับหรือมีการเสริมแรงและลงโทษ ที่เหมาะสม ในด้านบรรยากาศชั้นเรียน ก็สามารถสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นมีความสัมพันธ์กัน ล้นมิตร ทำให้นักเรียนใฝ่รู้ใฝ่เรียนมากขึ้น ในด้านการให้ความเป็นธรรม ครูพระก็มีความเข้าใจ เป็นมิตรให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียน มีความบริสุทธิ์ยุติธรรมตั้งมั่นอยู่ในความถูกต้อง เห็นคุณค่า ในตัวเด็ก และประพฤติดนเป็นแบบอย่างที่ดี ในด้านการวัดผลประเมินผล ครูพระมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องการวัดผลประเมินผล ทราบลักษณะประโยชน์และข้อจำกัดของเครื่องมือวัดผล ประเมินผลและสามารถเลือกใช้ได้อย่างเหมาะสม สามารถวิเคราะห์ผลการประเมินได้ ในด้าน บุคลิกลักษณะของครู ครูพระสามารถปฏิบัติตนให้เป็นที่รัก ที่เคารพและเชื่อใจของนักเรียน

การแสดงออกทางกายวาจาเรียบร้อย มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีปัญญาในวิชาความรู้ที่สอน มีเหตุผลในการตัดสินใจเรื่องต่างๆ สิ่งต่างๆที่แสดงมานี้เป็นองค์ประกอบที่ทำให้ประสิทธิภาพ การสอนของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช อยู่ในระดับมาก

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูพระสอนศีลธรรม ที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการสอน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งได้ตั้งสมมติฐาน เพื่อตอบวัตถุประสงค์ การวิจัยไว้ว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการสอน

ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน สามารถพยากรณ์พยากรณ์ ประสิทธิภาพการสอน ได้อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับ สมมติฐานที่ตั้งไว้ และสามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนได้ร้อยละ 62.70 โดยความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอน ได้มี 3 ด้าน คือ 1. ด้านการยอมรับนับถือ 2. ด้านความรับผิดชอบ 3. ด้านความสำเร็จของงาน ตรงกับแนวคิดของอารี เพชรผุด (2530 : 49) ที่กล่าวว่า ความพึงพอใจนั้นนอกจากเน้นความเห็น ของผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีต่องานแล้ว ยังต้องเน้นผู้บังคับบัญชากับด้วย กล่าวคือเป็นอารมณ์พึงพอใจ สบายใจ ที่เกิดจากประสบการณ์การทำงานของบุคคลและจิตใจที่ได้รับการตอบสนอง นอกจากนี้ แล้วความพึงพอใจยังส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลตลอดจนความสำเร็จตามเป้าหมาย ขององค์การ ปรียาพร วงศ์อนุตโรจน์ (2535 : 143) กล่าวว่า ความพึงพอใจในงานเป็นความรู้สึกร่วม ของบุคคลที่มีต่อการทำงานในทางบวก เป็นความสุขของบุคคลที่เกิดจากการปฏิบัติงานและได้รับ ผลตอบแทน สิ่งเหล่านี้จะมีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการทำงาน สราวุฒิ จันทร์ดี (2544 : 17) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่ได้รับการตอบสนองความต้องการ ที่ก่อให้เกิด แรงจูงใจกระตุ้นให้เกิดความมุ่งมั่น มีขวัญและกำลังใจ ทำให้เกิดกำลังใจที่จะปฏิบัติงานได้อย่างมี ประสิทธิภาพ จารุวรรณ เสวกสุวรรณ (2518 : 16) กล่าวว่า ในการปฏิบัติงาน ถ้าองค์การหรือ หน่วยงานสามารถจัดบริการสนองความต้องการให้แก่ผู้ปฏิบัติงานและผู้ปฏิบัติงานได้รับความ พึงพอใจ เขาก็จะรักงานและปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ พรรณราย ทรัพย์ะประภา (2529 : 160) กล่าวว่า ความพึงพอใจในงานมีความสำคัญในเรื่องต่อไปนี้ คือ ก่อให้เกิด ความรับผิดชอบงานมากขึ้น ก่อให้เกิดขวัญ กำลังใจแก่บุคลากรในองค์กร ก่อให้เกิดประสิทธิภาพ ในการทำงาน เป็นยุทธวิธีเพิ่มผลผลิตให้แก่หน่วยงาน ทำให้เกิดการปรับปรุงแก้ไขการบริหาร เมื่อพบว่าผู้ปฏิบัติไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงาน กิติมา ปรีดาดี (2529 : 332) กล่าวว่า หากคนงานมีความพึงพอใจในการทำงาน แล้วจะมีพฤติกรรมที่เอาใจใส่ต่อการทำงาน ขยันติดตาม ผลงาน มีความสามัคคี ไม่ขาดงานหรือหยุดงาน โดยไม่จำเป็น ขอมเสียสละเวลา หน่วยงานนั้นก็จะ มีประสิทธิภาพในการทำงาน

ข้อเสนอแนะ

ผลจากการศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ประสิทธิภาพการสอนของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนก็อยู่ในระดับมาก และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูพระสอนศีลธรรมมีผลต่อประสิทธิภาพการสอน ดังที่ได้เสนอมาแล้วนั้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำข้อมูลการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ของครูพระสอนศีลธรรม ในโรงเรียนในจังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการศึกษาวิจัยจะอยู่ในระดับมาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นกรมการศาสนา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาที่ครูพระเข้าไปสอน ก็ควรที่จะสำรวจถึงระดับความพึงพอใจอยู่เสมอ พร้อมทั้งเสริมปัจจัยค่าจูงใจความพึงพอใจให้ยังคงระดับอยู่หรือให้ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานนี้มากขึ้นกว่านี้ ปัจจัยค่าจูงใจที่จัดให้อาจเช่น ค่าตอบแทน สภาพแวดล้อมในการทำงาน นโยบายที่ส่งเสริมให้ครูพระได้ใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ การอำนวยความสะดวกในการเดินทาง ส่งเสริมให้ครูพระได้มีโอกาสศึกษาเพิ่มเติม มีการสอบถามความต้องการ ปัญหาอุปสรรคและสนองความต้องการเหล่านั้นพร้อมทั้งช่วยแก้ไขปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น

1.2 ประสิทธิภาพการสอนของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้อยู่ในระดับมาก ก็จะต้องมีการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้คงระดับและเพิ่มระดับประสิทธิภาพในสูงขึ้นอีก โดยการจัดการฝึกอบรมแนะนำเทคนิคหรือความรู้ที่ทันสมัยเพิ่มเติมให้กับครูพระสอนศีลธรรมอย่างสม่ำเสมอ หรืออาจจัดให้มีการศึกษาดูงานจากสถานศึกษา องค์กรหรือหน่วยงานที่มีความเป็นเลิศทางด้านการจัดการศึกษาบ้าง ครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนจะได้มีมุมมองที่กว้างขึ้น และจะได้นำมาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น เพราะวิทยาการด้านนี้มีความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จึงจำเป็นที่จะต้องดำเนินการให้ครูพระมีเทคนิคหรือวิธีการสอนที่ทันสมัยอยู่เสมอ โดยเฉพาะเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศ นอกจากนั้นก็ควรมีการประชุมรวมกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการสอนอันมีประสิทธิภาพของแต่ละท่าน เป็นการเพิ่มพูนความรู้ เพิ่มพูนเทคนิคไปด้วยในตัว และสิ่งใดที่เห็นว่ามิใช่ประโยชน์อันเกิดจากการดำเนินงานของครูพระก็ควรส่งเสริม เผยแพร่สู่สาธารณชน

1.3 องค์ประกอบของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูพระสอนศีลธรรม ในโรงเรียนที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการสอน จากผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า มีองค์ประกอบอยู่ 3 ด้าน ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการสอนของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน คือ ด้านการยอมรับนับถือ ด้านความรับผิดชอบและด้านความสำเร็จของงาน แสดงว่าประสิทธิภาพการสอนของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนจะดีหรือด้อย จะมากหรือน้อย องค์ประกอบ 3 ด้าน ดังกล่าวมีผลต่อสิ่งที่เกิดขึ้น ถึงแม้ว่าโดยรวมแล้วความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนจะอยู่ในระดับมากและประสิทธิภาพในการสอนก็อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน แต่หน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของครูพระก็จะต้องเน้น ในเรื่องทั้ง 3 เป็นพิเศษ เช่น ในเรื่องการยอมรับนับถือ ก็จะต้องให้กำลังใจ ให้ความไว้วางใจ สร้างความเชื่อมั่น เชื้อถือศรัทธา ให้เกิดขึ้นกับตัวครูพระ ผู้ที่เกี่ยวข้องต้องแสดงความยกย่องเชิดชูเกียรติที่ท่าน ได้เสียสละมาทำหน้าที่นี้ ในด้านความรับผิดชอบนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องให้ความไว้วางใจ มอบหมายงาน ให้ทำอย่างมีอิสระ คอยให้คำปรึกษา แนะนำเมื่อมีปัญหา ในด้านความสำเร็จของงาน ผู้ที่เกี่ยวข้องก็ต้องคอยช่วยเหลือให้ครูพระสามารถดำเนินงานที่รับผิดชอบได้สำเร็จ ตามนโยบายและเป้าหมายขององค์กร แสดงความปลาบปลื้มชื่นชมในผลสำเร็จของงาน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรศึกษาปัจจัยค้ำจุนที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน
- 2.2 ควรศึกษาปัญหาและอุปสรรคการสอนศีลธรรมในโรงเรียน
- 2.3 ควรศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาวิชาศีลธรรม
- 2.4 ควรศึกษาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน
- 2.5 ควรศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ครูและผู้เกี่ยวข้อง ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน